

SENT INLÄMNAD MOTION

Motion 5: Ett konsekvent och tydligare fokus på Iran i Amnesty Sveriges arbete.

Motionär: Nilofar Karlsson

För mig är frågan om mänskliga rättigheter i Iran inte enbart politisk eller teoretisk – den är djupt mänsklig. Under många år har jag på nära håll sett hur systematiska övergrepp drabbar familjer, unga människor och civilsamhället. Det är en av anledningarna till att jag engagerar mig – helt oberoende och utan partipolitisk tillhörighet.

Iran befinner sig i en situation där unga människor, kvinnor och civilsamhällets aktörer spelar en avgörande roll i kampen för frihet, rättssäkerhet och mänsklig värdighet. Samtidigt möts de av hårda repressalier, fängslanden och i vissa fall dödligt våld.

Under den senaste tiden har vi också sett ett mycket brett engagemang bland iranier, både inom landet och i diasporan. Detta visar att frågan om Irans framtid och etablerandet av ett samhälle grundat på demokrati, rättsstatens principer och mänskliga rättigheter engagerar djupt. Det breda civila deltagandet speglar ett starkt behov av öppna samtal och plattformar där olika röster som förespråkar fredlig förändring och respekt för mänskliga rättigheter kan höras.

Amnesty International har under lång tid bedrivit ett viktigt och uthålligt arbete kring Iran. Mot bakgrund av den nuvarande utvecklingen och det tydliga behovet av fördjupad dialog vill jag föreslå att Amnesty Sverige även överväger att skapa utrymme för samtal om Irans framtid ur ett människorättsperspektiv.

Jag föreslår därför årsmötet besluta att Sektionsstyrelsen i Amnesty Sverige får i uppdrag

att undersöka möjligheten att inom ramen för ett människorättsevenemang eller seminarium bjuda in relevanta röster som arbetar för demokrati, rättsstatens principer och mänskliga rättigheter i Iran,

att bjuda in Reza Pahlavi till ett öppet samtal om demokrati och mänskliga rättigheter i Iran, eftersom han under lång tid har varit en tydlig röst för demokrati, sekularism och respekt för mänskliga rättigheter samt är en viktig röst inom den iranska demokratirörelsen.

att särskilt belysa unga människors och civilsamhällets roll i arbetet för ett framtida Iran byggt på mänskliga rättigheter.

Jag ser detta som ett förslag till dialog och reflektion, i linje med Amnestys oberoende och människorättsbaserade arbete.

Styrelsens yttrande och förslag på yrkande avseende motion 5: Ett konsekvent och tydligare fokus på Iran i Amnesty Sveriges arbete.

Amnestys/Svenska Amnestys arbete till dags dato

Styrelsen välkomnar engagemanget för mänskliga rättigheter i Iran och delar motionärens oro för det svåra läget för mänskliga rättigheter i landet. Arbetet för mänskliga rättigheter i Iran har länge varit prioriterat för Amnestys svenska sektion. Det finns en stor grupp människor med rötter i Iran i Sverige och ett stort engagemang för frågan i det svenska samhället.

Dessutom har Amnesty Sverige agerat i flera uppmärksammade fall där svenska medborgare har fängslats i Iran. Detta gäller till exempel den svensk-iranske läkaren Ahmadreza Djalali som fortfarande sitter fängslad, dömd till döden i Iran, vars situation Amnesty i Sverige många år uppmärksammat och arbetat för att förbättra.

Sektionsstyrelsen håller också med motionären om att unga människor, kvinnor och civilsamhällets aktörer är grupper som är viktiga grupper när det gäller kampen för mänskliga rättigheter.

Amnestys aktivistseminarium i Göteborg i november 2025 fokuserade på Iran med flera internationella gäster, inklusive Amnestys internationella Iranutredare och expert Raha Bareini, Ahmadreza Djalalis hustru Vida Mehrannia och andra anhöriga till fängslade personer i Iran. Ett separat seminarium ordnades också på persiska.

Amnestys planer framöver

Att ordna ett större seminarium med fokus på Iran i Sverige under den närmsta tiden skulle kräva resurser från Amnestys internationella Iranteam, som just nu behöver prioritera arbetet med den akuta människorätts-situationen i Iran. På grund av den osäkra och föränderliga situationen i Iran och regionen i övrigt är det dessutom svårt att planera kring Amnestys Iranarbete. Däremot vet vi att mänskliga rättigheter i Iran kommer att fortsätta vara en prioritet för svenska Amnesty och ett stort seminarium/arrangemang är en utmärkt idé för framtiden.

Viktiga Amnestyrapporter och kampanjer gällande Iran planeras inom det närmsta året och någon form av evenemang är en naturlig del av arbetet med dessa. Fokus på Iran på kommande aktivistseminarium och/eller online-seminarium, (vilket underlättar att bjuda in internationella gäster) är två möjligheter.

Konsekvensanalys

Som motionären påpekar är oberoende och partipolitisk obundenhet centrala begrepp för Amnesty. Att bjuda in Reza Pahlavi (den tidigare shahens son) skulle av många tolkas som ett politiskt ställningstagande. Polariseringen mellan olika politiska/ideologiska grupperingar gällande Iran har ökat och ur ett policyperspektiv kan inte Amnesty enbart bjuda in en politisk representant, utan skulle i så fall behöva bjuda in representanter för flera olika politiska grupperingar.

Att genomföra ett så högprofilerat arrangemang med internationella gäster skulle också kräva avsevärda resurser i form av budget, personal och

TILL: Årsmötesdeltagare

DATUM: 9–10 maj 2026

avvägningar kring säkerhetsaspekter. Ett sådant arrangemang skulle sannolikt ha konsekvenser för hela Amnestyrörelsen och kan därför inte fattas på sektionsnivå, utan behöver hanteras av Amnestys internationella sekretariat.

Styrelsens yrkande

Mot bakgrund av detta yrkar styrelsen bifall till den första och sista att-satsen. Styrelsen yrkar avslag till att-satsen gällande inbjudan av Reza Pahlavi.

Styrelsen föreslår årsmötet besluta

att yrka bifall till den första och tredje att-satsen

att yrka avslag på den andra att-satsen gällande inbjudan av Reza Pahlavi

